

Dromen hoog op de berg

laaldiensten.nl/

Laaldienst zondag 5 november

Jaarthema: wakker worden uit een droom...

Zien we wie we zien? Dromen hoog op de berg.

Overweging bij Mat. 17,1-13

Laten we even onze ogen dichtdoen.

Probeer je eens een plek, een ogenblik voor de geest te halen waarop je dacht: dit mag nooit meer voorbijgaan, stop! Dit moet altijd blijven duren, we moeten dit vasthouden!

.....

Ik hoop dat ieder van ons zich zo'n, ja, wellicht extatisch gebeuren kan herinneren. Een eigen moment van 'Laat ons hier drie tenten bouwen'!

Graag laat ik u/jullie delen in zo'n ervaring die ik jaren geleden mocht hebben.

Ik stond in Umbrië op een Etruskische grafheuvel. Op zich was het een weinig spectaculaire plaats: alleen een glooiende grasvlakte met hier en daar wat potscherven (die de archeologische club niet eens meer wilde hebben omdat er teveel van zijn!).

Maar er was een wijds uitzicht en een intense stilte waarin niets dan de wind te horen was en mijn eigen adem. Daar overviel mij een diep gevoel van een allesomvattende samenhang, een gewaarwording van totale verbondenheid met alles wat vóór mij was geweest en alles wat nog ooit ná mij komen zou. Een absoluut opgenomen zijn binnen een kosmisch bestaan. Als een droom...

Een besef, een wéten van 'eeuwigheid'...

Nooit meer heb ik dit later zo diep kunnen voelen. Het was niet meer op te roepen, maar de toen ervaren troost, als ik dat zo mag noemen, is altijd bij mij gebleven.

Natuurlijk gaat elke vergelijking mank, maar zou er toch zoiets te zeggen zijn over het gebeuren in het verhaal van Matteus dat we zojuist hebben gehoord? Een 'eeuwig licht' waarin het diepste geheim van de schepping zichtbaar werd in de persoon van Jezus? Met naast hem die twee wondere figuren uit het Eerste Testament. Bij die twee is immers ook ooit een glimp van goddelijke aanwezigheid zichtbaar geworden: bij Mozes de stem uit het vuur en de ontmoeting met de Eeuwige op de berg Sinaï? En voor Elia het voorbijgaan van de Eeuwige in het zachte suizelen van de wind?

Bijbels gesproken zou het Jacobus (= Jacob!) moeten zijn die hier 'droomt'. Maar Matteus laat Petrus aan het woord.

Petrus wil dit goddelijke moment vasthouden: drie tenten! Maar nee, net als ooit aan Mozes en ook Elia werd gezegd: sta op, terug naar beneden, je moet van de berg af.

Petrus, Jacobus en Johannes: doe wat de stem uit de wolk je zegt! Er is werk te doen, de opdracht, ook die van Jezus de beminde, is nog niet volbracht.

Kunnen wij ons iets voorstellen van wàt en vooral wié die drie leerlingen nu precies hebben gezien? De 'transfiguratie' of 'gedaanteverandering', dus een 'verheerlijkte' Jezus, zoals meestal in kopjes boven bijbelteksten te lezen staat? En dan ook nog in gezelschap van de oudsten der profeten, als een verbeelding dat hij, 'der Dritte im Bunde', de voltooiing van de profetische traditie is?

Dat is een mogelijke, en legitieme interpretatie.

Maar dan blijft het een eenmalig beeld, zoiets als een voorafspiegeling dat het met Jezus, ondanks zijn lijden en sterven, wel goed zal komen.

Eerlijk gezegd heb ik zelf dit jaren zo verstaan.

Tot op een bepaalde zondag 6 augustus, in een kerk in Pont-sur-Yonne in Frankrijk. Ditzelfde Matteusevangelie werd gelezen. De pastoor herdacht in zijn overweging ook het vreselijke gebeuren op 6 augustus 1945: de atoombommen die geworpen werden op Hiroshima en Nagasaki. Het immense, oogverblindende licht van die allesverwoestende bommen noemde hij 'le dis-figuration d'humanité', de ont-ering van de mensheid.

Over het licht dat Jezus op de berg omstraalde zei hij: 'Dit licht, dat altijd de 'transfiguration' of 'gedaanteverandering' van Jezus wordt genoemd, is beeld van God zelf, naar wie ieder mens geschapen is! In Jezus wordt hier zichtbaar hoe de mens ten diepste bedoeld is. In dit licht raken hemel en aarde elkaar: Dit is de 'transfiguration d'humanité', waarin de opdracht voor ons allemaal is gelegen: te doen als hij, geliefde mens naar Gods hart te zijn, beeld en gelijkenis, niets meer en niets minder.

Met die boodschap zullen wij de bijbelse berg weer af moeten. Om naar vermogen te proberen 'elkaar zo goed als God te zijn', het beste en mooiste in elkaar op te roepen tot wij samen één stralend licht worden.

En dat hemelse Licht laten schijnen in onze soms zo donkere wereld.

Dat wij van onze eigen donkere kanten bevrijd mogen worden,
aan niets en niemand meer ten prooi onszelf opnieuw verstaan:
moge ons dat gegeven zijn!

Amen.

Lied: 'Delf mijn gezicht op' t. Huub Oosterhuis/ m. Bernard Huijbers

Roermond, november 2017

Anne-Francine van Gogh

Theologe / em. pastor Jonge Kerk Roermond

Gelezen: Mat 17,1-13